

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 40/20
Люксембург, 2 април 2020 г.

Решение по съединени дела C-715/17, C-718/17 и C-719/17
Комисия/Полша, Унгария и Чехия

Като отказват да приложат временния механизъм за преместване на кандидати за международна закрила, Полша, Унгария и Чехия не изпълняват задълженията си по правото на Съюза

Тези държави членки нямат право да отказват да приложат този механизъм нито въз основа на задълженията си за поддържане на обществения ред и опазване на вътрешната сигурност, нито по съображението, че механизмът бил неработещ

В обявеното на 2 април 2020 г. решение Комисия/Полша, Унгария и Чехия (Временен механизъм за преместване на кандидати за международна закрила) (C-715/17, C-718/17 и C-719/17), **Съдът уважава предявените от Комисията искове да се установи, че тези три държави членки не са изпълнили задълженията си по правото на Съюза**, тъй като не са съобщавали редовно и поне веднъж на всеки три месеца съответния брой на кандидатите за международна закрила, които могат да бъдат бързо преместени на тяхна територия, и тъй като вследствие от това не са изпълнили по-нататъшните си задължения за преместване. От една страна, Съдът приема, че **трите съответни държави членки не са изпълнили задълженията, които произтичат за тях от приетото от Съвета решение за задължително преместване на 120 000 кандидати за международна закрила от Гърция и Италия в останалите държави — членки на Съюза**¹. От друга страна, Съдът констатира, че Полша и Чехия не са изпълнили и задълженията, които произтичат за тях от по-ранното решение на Съвета за доброволно преместване на 40 000 кандидати за международна закрила от Гърция и Италия в останалите държави — членки на Съюза². Унгария не е била обвързана от мерките за преместване по последно посоченото решение.

Съветът приема тези решения (наричани по-нататък „решенията за преместване“) през септември 2015 г. поради извънредната ситуация в резултат от пристигането на въпросните граждани на трети държави в Гърция и Италия. Въз основа на тези решения³ през декември 2015 г. Полша съобщава, че 100 души могат да бъдат бързо преместени на нейна територия. Тя обаче не премества нито едно лице и повече не поема никакви ангажименти за преместване. Унгария нито веднъж не съобщава брой на лицата, които могат да бъдат преместени на нейна територия въз основа на обвързващото я решение за преместване, и не извършва никакви премествания. През февруари и май 2016 г. въз основа на решенията за преместване⁴ Чехия съобщава, че 50 души могат да бъдат преместени на нейна територия. В действителност са преместени 12 души от Гърция, а Чехия повече не поема никакви ангажименти за преместване.

С настоящото решение Съдът най-напред отхвърля довода на трите държави членки, че исквете на Комисията са недопустими, поради това че след изтичането на срока на

¹ Решение (ЕС) 2015/1601 на Съвета от 22 септември 2015 година за установяване на временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и Гърция (ОВ L 248, 2015 г., стр. 80). Въпросът за валидността на това решение е бил предмет на съединени дела [C-643/15](#) и [C-647/15](#), Словакия и Унгария/Съвет; вж. също прессъобщение [№ 91/17](#).

² Решение (ЕС) 2015/1523 на Съвета от 14 септември 2015 година за установяване на временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и на Гърция (ОВ L 239, 2015 г., стр. 146).

³ Член 5, параграф 2 от всяко от тези решения.

⁴ Член 5, параграф 2 от всяко от тези решения.

прилагане на решенията за преместване съответно на 17 и 26 септември 2017 г. вече е невъзможно да отстранят соченото неизпълнение на задължения. В това отношение Съдът припомня, че искът за установяване на неизпълнение на задължения е допустим, ако Комисията просто иска да се констатира наличието на соченото неизпълнение, в частност в случаи като обсъжданите по настоящите дела, при които актът на правото на Съюза, чието нарушение се изтъква, окончателно е престанал да се прилага след датата, на която изтича срокът, определен в мотивираното становище, а именно 23 август 2017 г. Освен това **продължава да е налице реален интерес от установяването на соченото неизпълнение на задължения, в частност за да се определи основанието, на което държавата членка може като последица от допуснатото от нея неизпълнение да носи отговорност пред други държави членки, пред Съюза или пред частноправни субекти.**

По съществуващото на исовете Полша и Унгария в частност поддържат, че са имали право да не прилагат решенията за преместване на основание член 72 ДФЕС, съгласно който разпоредбите на Договора, които уреждат пространството на свобода, сигурност и правосъдие, към което спада в частност политиката в областта на убежището, не засягат изпълнението на задълженията, които имат държавите членки по поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната сигурност. По този въпрос Съдът приема, че тъй като представлява дерогационна разпоредба спрямо общите правила на правото на Съюза, член 72 ДФЕС трябва да се тълкува стриктно. В този смисъл **член 72 ДФЕС не предоставя на държавите членки правомощието да дерогират разпоредбите на правото на Съюза просто като се позоват на интересите във връзка с поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната сигурност, а изисква от тях да докажат, че е необходимо да приложат предвидената в този член дерогация, за да изпълнят задълженията си в тези области.**

В този контекст Съдът отбелязва, че съгласно решенията за преместване **националната сигурност и общественият ред следва да се вземат под внимание през цялото времетраене на процедурата по преместване до действителното прехвърляне на кандидата за международна закрила.** В това отношение Съдът намира, че на компетентните органи на държавите членки на преместване трябва да се признае широка свобода на преценка, когато определят дали даден гражданин на трета страна, който следва да бъде преместен, представлява заплаха за тяхната национална сигурност или за обществения им ред. По този въпрос Съдът посочва, че понятието „заплаха за националната сигурност или обществения ред“ по смисъла на решенията за преместване⁵ трябва да се тълкува като обхващащо както реалните, така и потенциалните заплахи за националната сигурност или обществения ред. Съдът обаче уточнява, че въпросните компетентни органи **могат да действат на посочените основания само ако след преценка на всеки отделен случай разполагат с непротиворечиви, обективни и конкретни данни, обосноваващи подозрението, че съответният кандидат представлява реална или потенциална заплаха.** Затова Съдът постановява, че **предвиденият в тези разпоредби механизъм не допуска в рамките на процедурата по преместване държавата членка да се позовава по абсолютен начин на член 72 ДФЕС, само с цел обща превенция и без пряка връзка с конкретен случай, за да обоснове спиране или дори преустановяване на изпълнението на задълженията си по решенията за преместване.**

В отговор на довода на Чехия, че обсъжданият механизъм за преместване бил неработещ, Съдът постановява, че не би могло да се приеме — тъй като противното би означавало да се допусне отстъпление от присъщия за решенията за преместване принцип на солидарност и да се засегне задължителният характер на тези актове — че дадена държава членка може да откаже да изпълнява всяко свое задължение за преместване по посочените актове само въз основа на едностранната си преценка, че установеният с тези актове механизъм за преместване бил неефективен и дори неработещ. Накрая, като припомня, че решенията за преместване са били задължителни за Чехия още от момента на приемането им и през целия срок на тяхното прилагане, Съдът посочва, че тази държава членка е била длъжна да

⁵ Член 5, параграфи 4 и 7 от всяко от тези решения.

изпълнява задълженията си за преместване по тези решения, независимо от това че оказва други видове помощ на Република Гърция и на Италианската република.

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение на задължения, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила задълженията си, произтичащи от правото на Съюза, може да бъде предявен от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази с решението във възможно най-кратък срок.

Когато Комисията прецени, че държавата членка не се е съобразила със съдебното решение, тя може да предяви нов иск, като поиска налагане на имуществени санкции. В случай обаче, че Комисията не е уведомена за мерките по транспониране на дадена директива, по нейно предложение от Съда могат да бъдат наложени санкции на етапа на първото съдебно решение.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293